

Blok tematyczny: Podróże
Temat dnia: Środki lokomocji.

Cel lekcji: Ćwiczyć systematycznie stosowanie poprawnych liczebników przy podawaniu daty. Kształcić rozumienie ze słuchu. Wdrażać do samodzielnej pracy ze słownikiem. Uczyc współpracy i umiejętnego korzystania z otrzymanych wzorów. Skłonić do obserwacji przydatnych wrażeń i zwrotów frazeologicznych. Stwarzać sytuację umożliwiającą samodzielne zdobywanie wiedzy. Kształcić umiejętność poprawnego układania zdań i dobierania związków frazeologicznych do ich objaśnień.

Pomoce:

Uczeń: przybory szkolne.

Nauczyciel: tekst źródłowy, tabelka prawda/fałsz dla każdego ucznia, kolorowe gazety, tabelka do wypełniania podczas pracy grupy, zdania do uzupełnianki dla każdego ucznia, zadanie domowe z ramką wyrazów do wykorzystania.

Zapis w dzienniku: Powitanie wprowadzające w temat. Podanie daty bieżącej i ćwiczenie poprawnej wymowy liczebników. Ćwiczenia w rozumieniu ze słuchu. Wiersz Jana Brzechwy pod tytułem *Przyjście wiosny*. Prawda czy fałsz. Własna praca z tekstem wiersza. Wypisanie nazw środków lokomocji. Formy narzędnika w wyrażeniach: jechać czym. Miejscownik - zastosowanie przy łączeniu czasowników z rzeczownikami nazywającymi sprzęt sportowy. Ćwiczenia utrwalające materiał. Praca w grupach - gromadzenie. Zabawa słownikowa : Wyścig z czasem. Poprawne zapisywanie. Weryfikacja wykonanego ćwiczenia. Poprawa błędów, dokonanie uzupełnień. Przepisanie wyrazów do zeszytu. Układ alfabetyczny wyrazów. Frazeologizmy związane z przemieszczaniem się albo pokonywaniem drogi.

Przebieg:

1. Powitanie wprowadzające w temat:

Dzień dobry wszystkim, którzy lubią wiosnę. Dzień dobry wszystkim , którzy lubią wycieczki rowerowe. Dzień dobry wszystkim, którzy lubią pływać łódką (itp.)

2. Ustalenie dnia i daty bieżącej. Ćwiczenia praktyczne z liczebnikami.

3. Kształcenie rozumienia ze słuchu.

N. mówi: *przeczytam wam teraz dwukrotnie wiersz Jana Brzechwy pod tytułem Przyjście wiosny. Słuchajcie uważnie i podczas czytania zaznaczcie odpowiednie rubryki w ankiecie prawda/fałsz, którą za chwilę wam rozdaję.*

Ankieta prawda/fałsz

P F

	P	F
Ptasie plotki w tym wierszu rozpoczęła sowa.		
Kret był mrukiwy i nie uśmiechał się.		
Jeż uważał, że wiosna przyjedzie na hulajnodze.		
Wąż uwierzył jeżowi od razu.		
Kos uważał, że wiosna przyleci rakieta.		
Sroka widziała wiosnę w zeszłym roku w tramwaju.		
Nie wiadomo, które stworzenia wypowiadają kilka ostatnich opinii.		
W końcu okazało się, że wiosna przyplęnęła łódką.		

4. Uczniowie otrzymują tekst wiersza. N. mówi:

Proszę, abyście tekst wiersza wkleili do zeszytu, a następnie wypiszcie wszystkie nazwy środków lokomocji jakie zostały wymienione w wierszu.

Wyrazy wypisane z tekstu wiersza:

fura, hulajnoga, rower, samolot, tramwaj, motocykl, samochód, karetka, łódka, fura (czyli wóz drabiniasty).

5. Uzupełnij zdania, wpisując odpowiednie środki lokomocji spośród listy wypisanych wyrazów.

(N. zwraca uwagę uczniów, że gdy mówimy o przemieszczaniu środkami lokomocji, używamy narzędnika: jechać, płynąć, poruszać się, (czym?) samochodem, rowerem, łódką, łodzią, ciężarówką, statkiem, motocyklem, jednakże w języku polskim dopuszczalne jest także użycie miejscownika, ale wyłącznie dla wyrazów rower i motor (czyli pojazdów jednośladowych). Przy okazji można zwrócić uwagę na zasadę odmiany nazw różnych sprzętów sportowych. Tu także stosujemy miejscownik: jeżdżę na rowerze, na motorze, na hulajnodze, na deskorolce, na wrotkach, na łyżwach, na nartach, na sankach - nie są środkami transportu, ale przemieszczamy się na nich podczas zajęć sportowych).

Ćwiczenie dla uczniów utrwalające stosowanie odpowiednich końcówek.

Dawniej na wsi siano z pola zwożono

Wędkarze często wypływają na środek jeziora.

Boję się latać

W czasie jazdy, można się odpychać prawą lub lewą nogą.

W Krakowie wielu mieszkańców dojeżdża do pracy.....

Dzięki ścieżkom rowerowym coraz więcej ludzi w Polsce porusza się na co dzień

Jazda, bywa niebezpieczna, jeśli kierowca rozwija nadmierną prędkość.

Jeszcze tylko rodzina królewska w Anglii jeździ podczas ważnych uroczystości

6. Praca w grupach. Gromadzenie słownictwa wokół otrzymanych obrazków. Proponowana zabawa będzie polegała na konkursowym uzupełnianiu przygotowanych przez nauczyciela tabliczek na odpowiednie wyrazy.

Zadanie dla uczniów: *Będziecie teraz pracować wszyscy wspólnie nad jedną planszą. Każda z grup otrzymuje inny kolor długopisu i wybiera "pisarza", który w imieniu grupy zapisze podane przez koleżanki i kolegów wyrazy. Zadaniem grupy jest uzupełniać tabliczkę poszczególnych części mowy, które kojarzą się ze środkiem lokomocji przedstawionym na obrazku (nie trzeba zachowywać kolejności, jedynym warunkiem jest uzupełniać tabliczkę rzeczownikami, czasownikami i przymiotnikami, które kojarzą się np. z samochodem czy tramwajem).*

Plansza krąży od stolika do stolika. Na każdym z nich leży trzy minuty i w tym czasie jedna osoba pisze, a pozostałe wyszukują wyrazy i dyktują je piszącemu. Następnie podają planszę dalej. Czas, kiedy plansza znajduje się na innym stole przeznaczamy na wyszukiwanie następnych wyrazów. Koniec ćwiczenia nastąpi, gdy w poszczególnych grupach skończą się pomysły. W konkursie zwycięży ta grupa, która na planszy wpisze jak najwięcej wyrazów i co ważne : **ZAPISANYCH POPRAWNIE!** - bo te powinny być najwyżej punktowane.

Uwaga! Podczas zabawy (ćwiczenia) można korzystać z ukraińsko -polskich słowników internetowych, a zatem także z telefonów komórkowych, co pozwoli uczniom znaleźć dużo nowych wyrazów i będzie ważnym elementem zajęć (nauka samodzielności i aktywnej pracy ze słownikiem).

Przykład tabliczki:

samochód

rzeczowniki	Czasowniki	Przymiotniki
karoseria,	Jechać	osobowy
światła	ścigać się	ciężarowy
koła	podróżować	dostawczy
hamulec	naprawiać	szybki
opony	rozbić	wyścigowy
reflektory	skręcać	sportowy
sprzęgło	wyprzedzać	brudny
awaria	wymieniać koło	czysty
gaz	przyspieszać	nowy
benzyna	stuknąć w coś	stary
fotele (siedzenia)	spowodować wypadek	używany (z drugiej ręki)
bagażnik	parkować	ekskluzywny
kierownica	ruszać	bezpieczny
lusterka	wjeżdżać (do garażu)	czterodrzwiowy
droga	wpaść w poślizg	pięciodrzwiowy
asfalt	dachować	elektryczny
trasa	złapać gumę	benzynowy
pasy bezpieczeństwa	zwolnić	bezwypadkowy
licznik		zadbany
klimatyzacja		sprawny
lewarek		ubezpieczony
skrzynia biegów		ekologiczny
wycieraczk		
drzwi		

Przykładowe inne pojazdy: samochód osobowy, ciężarówka, tir, samochód dostawczy, autobus, pociąg, tramwaj, samolot, traktor(ciągnik), motocykl (motor), rower,

7. Weryfikacja wykonanego ćwiczenia. Poprawa błędów, dokonanie uzupełnień.

8. Przepisanie wyrazów do zeszytu. Np. alfabetycznie, ale z podziałem na części mowy.

9. Frazeologizmy związane z przemieszczaniem się albo pokonywaniem drogi. Spośród zamieszczonego poniżej materiału N. może wybrać np. cztery frazeologizmy, wyjaśnić je , a następnie poprosić, aby uczniowie w otrzymanej tabelce dopasowali do siebie frazę i odpowiednie objaśnienie.

wrzuć na luz, hamuj się, samochód pułapka, być na dobrej drodze, droga cnoty, droga krzyżowa, droga bez powrotu, droga życiowa, wybrać drogę kariery, droga do Boga, droga do szczęścia, droga urzędowa, służbowa, administracyjna, kawał drogi, droga mleczna, naturalna droga do..., droga hamowania, droga żelazna, towarzysz podróży, być w podróży, mieć pociąg do...,

Wrzuć na luz (frazą nawiązuje do zamiany biegu w samochodzie - bieg/luz - czyli wolny bieg)	Nie denerwuj się, uspokój się, to czym się denerwujesz, nie jest tego warte
Samochód pułapka	Samochód, który może wybuchnąć, samochód podstawiony przez terrorystów
Być na dobrej drodze	Być blisko jakiegoś realizowanego celu
Iść drogą cnoty	Postępować zgodnie z uznanymi normami moralnymi
Droga krzyżowa (droga przez mękę)	Droga pełna cierpienia i wyrzeczeń
Droga bez powrotu	Sytuacja lub decyzja, której nie można już zmienić.
Droga życiowa	Ludzkie życie, los , bytowanie
Wybrać drogę kariery	Wybrać sposób działania prowadzący do sukcesu zawodowego
Droga do Boga	Postępowanie, które prowadzi do człowieka do wiary, czyni go szlachetniejszym
Droga urzędowa, administracyjna , służbowa	Czyjeś działanie oparte o istniejące przepisy prawa i odpowiednią hierarchię urzędniczą
Kawał drogi przed nami	Długa droga
Droga mleczna	Układ gwiazd
Naturalna droga	Droga stworzona przez naturę, a w przenośni droga, która wydaje się oczywista, którą wybierzmy, aby realizować swoje cele
Droga hamowania	Odpowiedni odcinek drogi dla określonych samochodów i ich prędkości
Droga żelazna	Tory kolejowe
Towarzysz podróży	Ktoś z kim podróżujemy
Być w podróży	Podróżować

Ćwiczenie dla uczniów, wykonywane na lekcji po objaśnieniach uzyskanych przez N.

Polecenie dla uczniów: *Przeczytajcie uważnie tabelkę i połączcie za pomocą kresek podane frazy z właściwymi objaśnieniami.*

Być na dobrej drodze	Wybrać sposób działania prowadzący do sukcesu zawodowego
Kawał drogi przed nami	Podróżować
Droga żelazna	Być blisko jakiegoś realizowanego celu
Być w podróży	Długa droga
Wybrać drogę kariery	Tory kolejowe

Zadanie domowe

Korzystając ze słownictwa zebranego na lekcji, uzupełnij podane zdania wyrazami z tabelki, postaw je w odpowiednich formach gramatycznych.

Wyrazy do wyboru

Motocykl, pasy bezpieczeństwa, elektryczny, wjeżdżać, podróżować, ubezpieczony, zaparkować, kierownica
--

Zgodnie z przepisami po drogach mogą się poruszać wyłącznie.....
samochody.

Do garażu powinno się powoli.

Pod naszym domem nieznanego samochodu.

..... samochodu wyścigowego ma specyficzny kształt.

Aby chronić środowisko, powinniśmy przesiąść się na samochody.....

Lubię w poszukiwaniu jeszcze nieodkrytych miejsc.

Pływanie sprawia dużą przyjemność osobom, które lubią spędzać czas nad wodą.

Spśród pojazdów jednośladowych wydaje się najbardziej niebezpieczny.

Aneks dla N:

Jan Brzechwa: Przyjście wiosny

Naplotkowała sosna,
że już zbliża się wiosna
Kret skrzywił się ponuro:
przyjedzie pewno furą...

Jeż się najeżył srodze
Raczej na hulajnodze.

Wąż syknął
- ja nie wierzę,
przyjedzie na rowerze.

Kos gwizdnął:
Wiem coś o tym,
przyleci samolotem.
Skąd znowu- rzekła sroka
ja jej nie spuszcza z oka
i w zeszłym roku w maju
widziałam ja w tramwaju.
- Nieprawda wiosna zwykle
przyjeżdża motocyklem.
- A ja wam to dowiodę
że właśnie samochodem.

- Nieprawda bo w karecie!
- W karecie, co pan plecie?
Oświadczyć mogę krótko,
że płynie właśnie łódką!
A wiosna przyszła pieszo
Już kwiaty z nią się śpieszą,
już trawy przed nią rosną i szumią
Witaj wiosno.

Dodatkowy zestaw wyrazów do wykorzystania:

kierowca autobusu , maszynista, pilot, przybyć, być o krok, pytać o drogę, być w korku, stać w korku, złapać samolot, wsiąść do samolotu, zamówić taksówkę, zakwaterowanie ze śniadaniem, zarezerwować pokój, zameldować się w hotelu, wymeldować się z hotelu, dworzec, peron, łódź, statek, pociąg, rower, motor, samolot, autobus, samochód, wakacje, przystanek, bilet, kajak, rezerwacja, dworzec autobusowy, lotnisko, bagaż, daleko, blisko, pokonać trasę (odległość), daleko, blisko, rejs wycieczkowy, odjechać, wyruszyć , latać, zgubić się , jechać , iść, pokój dwuosobowy, opóźnienie, przejście, skrzyżowanie, wycieczka rowerowa , turystyka zagraniczna, wakacje rodzinne, turystyka zagraniczna, zapiąć pasy bezpieczeństwa, pojechać pod namiot, pojechać na wycieczkę dookoła świata, chodzić na piesze wycieczki, odbywać w rejs, wyruszyć w rejs, udać się na wyprawę, zwiedzać, pojechać nad jezioro, pojechać nad morze, spędzać czas nad morzem, przekroczyć granicę, przejść odprawę celną, potwierdzić rezerwację, mieć dobrą podróż, bezpieczną podróż, podróżować autostopem, główna droga, boczna droga, wyjechać , opuszczać , zostawić, pensjonat, dom wczasowy, prywatna kwatera, wędrowka, pociąg międzynarodowy, wczasowicz, przewodnik, nurkowanie ze sprzętem, wystawa, katedra, muzeum, podróżować (gdzie, czym jak?)